

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 2392
Ημερομ. Κατάθεσης: 4/7/2025

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς τον κ. Υπουργό Υγείας

ΘΕΜΑ: «Σχετικά με την διάλυση των Στεγνών Θεραπευτικών Προγραμμάτων Απεξάρτησης»

Η Ουρανία (Ράνια) Θρασκιά, Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης και Υπεύθυνη Κ.Τ.Ε. Ψυχικής Υγείας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής, καταθέτει προς τον κ. Υπουργό Υγείας ως Αναφορά την από 20/06/2025 ανακοίνωση της Ομοσπονδίας Συλλόγων Οικογένειας ΚΕΘΕΑ (ΟΣΟΚΕΘΕΑ), σχετικά με την διάλυση των Στεγνών Θεραπευτικών Προγραμμάτων Απεξάρτησης.

Στη συγκεκριμένη ανακοίνωση εκφράζεται η έντονη ανησυχία για τις συνέπειες του νόμου 5129/2024, ο οποίος οδήγησε σε συγχώνευση και κατάργηση όλων των ολοκληρωμένων πλαισίων απεξάρτησης (ΚΕΘΕΑ, 18 ΑΝΩ, ΟΚΑΝΑ, ΑΡΓΩ, ΜΕΘΕΞΙΣ, ΔΙΑΠΛΟΥΣ).

Επιπρόσθετα επισημαίνεται, η υποβάθμιση των στεγνών προγραμμάτων, η συνεχής μείωση της χρηματοδότησης του ΚΕΘΕΑ, η μετακίνηση έμπειρου προσωπικού σε μη συναφείς δομές, η εμπλοκή ΜΚΟ και ιδιωτικών φορέων.

Επίσης αναφέρεται χαρακτηριστικά: *«Η διοίκηση του ΕΟΠΑΕ και το Υπουργείο Υγείας έχουν όλη την ευθύνη, κάνοντας πειράματα με τη ζωή και την ψυχική υγεία εφήβων και ενηλίκων και τη συνοχή των οικογενειών τους, υπονομεύοντας τη σκληρή, επίπονη και μακρόχρονη προσπάθεια τους».*

Για τους λόγους αυτούς, η Ομοσπονδία ζητά να καταργηθεί ο νόμος και απαιτεί: την άμεση στελέχωση των δομών απεξάρτησης με μόνιμο και επαρκές προσωπικό, την ενίσχυση και τον σεβασμό στα στεγνά προγράμματα απεξάρτησης με βάση τη 40χρονη πορεία τους, καθώς και αποκλειστικά δημόσιες, δωρεάν και ποιοτικές υπηρεσίες απεξάρτησης για όλους.

Κατόπιν τούτων, επισυνάπτεται η σχετική ανακοίνωση και παρακαλείσθε για την απάντηση και τις ενέργειές σας.

Αθήνα, 25/06/2025

Η καταθέτουσα Βουλευτής

Θρασκιά Ουρανία (Ράνια)

Αρ.Πρ.: 299

Ημ/νία: 20/6/2025

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ - ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καμία Ανοχή στη Διάλυση των Στεγνών Προγραμμάτων – Ο Αγώνας Συνεχίζεται

Φέτος η 26 Ιουνίου, Παγκόσμια Ημέρα κατά των Ναρκωτικών, βρίσκει τα μέλη των θεραπευτικών προγραμμάτων απεξάρτησης, τις οικογένειες τους, τους θεραπευτές, σε μια νέα κατάσταση. Ο νόμος για την ολοκλήρωση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης, με τον οποίο καταργήθηκαν και συγχωνεύτηκαν, ανεξαρτήτως θεραπευτικής προσέγγισης, όλα τα ολοκληρωμένα πλαίσια απεξάρτησης (ΚΕΘΕΑ, 18 ΑΝΩ, ΟΚΑΝΑ, ΑΡΓΩ, ΜΕΘΕΞΙΣ, ΔΙΑΠΛΟΥΣ), κάποια εκ των οποίων λειτουργούσαν στα πλαίσια του Δημόσιου Συστήματος Υγείας, εξισώνοντας τη δουλειά τους με αυτή των ΜΚΟ και των ιδιωτών, πλέον εφαρμόζεται μέσω του ΕΟΠΑΕ και είναι ορατές οι επικίνδυνες επιπτώσεις του.

Από την πρώτη κιόλας στιγμή μιλήσαμε για το τελειωτικό χτύπημα που θα έφερνε ο νόμος, μιας και οι στοχεύσεις για το μέλλον της απεξάρτησης στη χώρα μας είχαν ήδη σχηματοποιηθεί. Οι πολιτικές όλων των κυβερνήσεων των τελευταίων χρόνων, μεθοδικά υποβάθμιζαν τη στεγνή θεραπεία και την πρόληψη, με συνεχή μείωση της χρηματοδότησης του ΚΕΘΕΑ και των προγραμμάτων του ΕΣΥ γιατί θεωρούνταν “κόστος”. Ενίσχυαν τη λεγόμενη “μείωση βλάβης” και τη χορήγηση υποκαταστάτων, δηλαδή τη διαχείριση και συντήρηση του προβλήματος, έναντι της ολοκληρωμένης αντιμετώπισής του. Απώτερος στόχος είναι η διαμόρφωση «λειτουργικών χρηστών», η χειραγώγηση μυαλών και συνειδήσεων, η ενίσχυση των κερδών των φαρμακοβιομηχανιών και των εμπορών των διάφορων μέσων εξάρτησης, στο όνομα της προστασίας της ζωής και της δημόσιας υγείας.

Δυστυχώς, αυτή η δυστοπία υλοποιείται σήμερα με τις καταστροφικές αλλαγές που έφερε ο ΕΟΠΑΕ όσο και αν η διορισμένη από την κυβέρνηση Διοίκησή του και το Υπουργείο Υγείας διαμηνύουν ότι δεν άλλαξε τίποτα. Οι καταργήσεις και συγχωνεύσεις τμημάτων, η βίαιη αλλαγή του τρόπου λειτουργίας των προγραμμάτων και η διάσπαση του συνεχούς συμβουλευτικής – θεραπείας – κοινωνικής επανένταξης είναι θεμελιώδεις αλλαγές με σημαντική αρνητική εξέλιξη. Η αλλαγή χαρακτήρα ολόκληρων ιστορικών προγραμμάτων, στην ουσία παύει τη λειτουργία τους άμεσα ή στο άμεσο μέλλον. Χαρακτηριστικά παραδείγματα ότι σε ολόκληρη την δυτική Αθήνα και την Ανατολική Αττική δεν γίνονται θεραπευτικές ομάδες οικογένειας και σταμάτησαν να γίνονται ομάδες μελών για προετοιμασία για εισαγωγή στις κοινότητες. Άλλο πρόγραμμα με θεραπευτική κοινότητα και με μέλη σε θεραπεία αλλάζει διεύθυνση (Πρόληψη κι Ενημέρωση). Ποιο θα είναι το μέλλον αυτής μετά την αποφοίτηση των τελευταίων μελών είναι προβλέψιμο.

Επιπλέον η μετατροπή των θεραπευτικών κοινοτήτων σε “αποστειρωμένες” νοσηλευτικές μονάδες, η εξοβέλιση της οικογένειας από την ενεργή θεραπευτική διαδικασία, οι γραφειοκρατικές καθυστερήσεις που εμποδίζουν τη ζωντανή λειτουργία, η διακοπή της νομικής υποστήριξης μελών, η υποβάθμιση της πρόληψης σε απλή ενημέρωση είναι λίγα από τα πολλά που έχουν εμφανιστεί. Και φυσικά, σε περίοπτη θέση μέσα στο επιστημονικό συμβούλιο, με το μανδύα των «ληπτών υπηρεσιών», εκπρόσωποι ΜΚΟ που πρωτοστατούν στην υπεράσπιση του “δικαιώματος” στην αυτοκαταστροφή και διαφημίζουν την “υγιεινή” χρήση ναρκωτικών από τη μια κι από την άλλη “μαστίγιο” στους εργαζόμενους στη στεγνή απεξάρτηση, που με ψυχή και ανθρωπιά διεκδικούν τα αυτονόητα για τα προγράμματα που για δεκαετίες ήταν η δεύτερη οικογένειά τους.

Η ανακοίνωση των τοποθετήσεων του προσωπικού ήταν το τελευταίο φύλλο συκής. Πέρα από τη στόχευσή τους να διαλύσουν την φιλοσοφία των θεραπευτικών προγραμμάτων του ΚΕΘΕΑ, η κίνηση

αυτή είναι εντελώς επικίνδυνη. Και ειδικά όταν μιλάμε για κοινότητες απεξάρτησης εφήβων και ενηλίκων των στεγνών προγραμμάτων του ΚΕΘΕΑ, καθώς και για προγράμματα επανένταξης και οικογένειας, είναι η απώλεια μιας σχέσης εμπιστοσύνης που κατακτήθηκε με πολύ πόνο και δάκρυα. Για παράδειγμα, εργαζόμενοι με χρόνια προσφορά στη στεγνή θεραπεία, στις θεραπευτικές κοινότητες μετακινούνται σε Χώρους Εποπτευόμενης Χρήσης και Υπνωτήρια.

Αυτή η απότομη απώλεια στο εύθραυστο περιβάλλον μιας κοινότητας απεξάρτησης, δημιουργεί τάσεις διακοπής και υποτροπής στα μέλη της. Υποτροπή που μπορεί να οδηγήσει ακόμα και στο θάνατο.

Η διοίκηση του ΕΟΠΑΕ και το υπουργείο υγείας έχουν όλη την ευθύνη, κάνοντας πειράματα με τη ζωή και την ψυχική υγεία εφήβων και ενηλίκων και τη συνοχή των οικογενειών τους, υπονομεύοντας τη σκληρή, επίπονη και μακρόχρονη προσπάθεια τους.

Γι' αυτό η σημερινή μέρα είναι μέρα αγώνα και διεκδίκησης, μέρα αξιοπρέπειας και δίψας για ζωή ολόκληρη κι όχι με δόσεις, όσους νόμους και αν περάσουν. Η προσφορά του ΚΕΘΕΑ στην κοινωνία εδώ και 40 χρόνια δε χρειάζεται συστάσεις.

Ειλικρίνεια, φροντίδα, αποδοχή, συλλογικότητα, ανάληψη ευθύνης, αντοχή, επιμονή, ανιδιοτέλεια, δημιουργικότητα, αυτοσεβασμός, αλληλεγγύη, είναι μερικά μόνο από τα “καθαρά” συστατικά της στεγνής θεραπείας, με τα οποία χιλιάδες άνθρωποι μεταμορφώθηκαν.

Εμείς, που είδαμε από πρώτο χέρι τα αποτελέσματα αυτής της φιλοσοφίας, που παλέψαμε και βγήκαμε νικητές απέναντι σε έναν εχθρό που φάνταζε ανίκητος, θα συνεχίσουμε πιστοί στην υποστήριξη της φιλοσοφίας των στεγνών προγραμμάτων. Είναι χρέος προς εμάς τους ίδιους, τις οικογένειές μας, ολόκληρη την κοινωνία.

Ως Ομοσπονδία, δηλώνουμε ξεκάθαρα:

- Ο νόμος δεν βελτιώνεται, χρειάζεται να καταργηθεί.
- Δεν δεχόμαστε την υπονόμηση της θεραπευτικής, κοινωνικής και ιστορικής ταυτότητας του ΚΕΘΕΑ.
- Δεν ανεχόμαστε τη σταδιακή αποσάθρωση των στεγνών προγραμμάτων.

Απαιτούμε:

- Πάγωμα των τοποθετήσεων προσωπικού και επανεξέταση των πρόσφατων αποφάσεων που διαλύουν θεραπευτικές ομάδες, υπονομεύουν τη θεραπευτική συνέχεια και την ταυτότητα των προγραμμάτων.
- Προτεραιότητα στα Στεγνά Θεραπευτικά Προγράμματα Απεξάρτησης και στις Θεραπευτικές Κοινότητες, με σεβασμό στην παγκόσμια φιλοσοφία τους και την 40χρονη εμπειρία τους στην Ελλάδα.
- Άμεση στελέχωση των δομών απεξάρτησης με μόνιμο και επαρκές προσωπικό.
- Αποκλειστικά δημόσιες, δωρεάν και ποιοτικές υπηρεσίες απεξάρτησης για όλους, χωρίς αποκλεισμούς και εμπόδια, με δημιουργία νέων δομών για να καλυφθούν οι ανάγκες της χώρας. Καμία εμπλοκή ΜΚΟ και ιδιωτών.
- Απομάκρυνση από θέσεις ευθύνης όσων, με τη δημόσια στάση ή λόγο τους, αμφισβητούν την ανάγκη για απεξάρτηση, ωραιοποιούν τη χρήση ναρκωτικών και των υπόλοιπων εξαρτήσεων και ακυρώνουν τον ρόλο των στεγνών θεραπευτικών προγραμμάτων.
- Σεβασμό στους Συλλόγους και στις δομές που στέκονται στο πλευρό των ανθρώπων και των οικογενειών τους.

Με το μυαλό καθαρό, με το κεφάλι ψηλά. Πάμε μαζί!

Δεν θα σωπάσουμε!